

TVRDOŠÍN

Orgán MsV KSS, MsNV SEPTEMBER 1986

Ku dňu tlače, rozhlasu a televízie

September je už tradične sviatkom tvorcov hovoreného a písaného slova, ako aj rozširovateľov tlače. Tohtoročné oslavy Dňa tlače, rozhlasu a televízie sa uskutočňujú v období, keď celá naša spoločnosť žije v znamení tvorivej realizácie záverov XVII. zjazdu KSČ, ako aj volebných programov Národného frontu, ktoré sme si vytýčili pri príležitosti tohtoročných všeobecných volieb do zastupiteľských zborov všetkých stupňov. Ak hovoríme o sviatku tvorcov hovoreného i písaného slova, nemôžeme pri tejto príležitosti zabudnúť na 66. výročie vyjdenia prvých čísiel Rudého práva a Pravdy chudoby. Vieme, že 21. septembra slávime Deň tlače, rozhlasu a televízie preto, že v tento deň pred 66. rokmi vyšlo prvé číslo Rudého práva, ktoré sa neskôr stalo orgánom ÚV KSČ. Vieme však aj to, že niekoľko dní predtým - 15. septembra 1920

vyšlo v Ružomberku prvé číslo Pravdy chudoby, predchodkyne dnešnej Pravdy - orgánu ÚV KSS.

My v Tvrdošíne sme úprimne radi, že práve tohto roku sme po vlnnejšej premiére začali pravidelne každý mesiac vydávať mestské noviny Tvrdošín, ktoré aj za toto krátke obdobie si našli svojich nadšencov a čitateľov z radov obyvateľov nášho mesta. Právom teda sa prvýkrát chystáme aj my k oslavám sviatku tvorcov písaného slova. Každý začiatok býva ťažký a tak ani nám, zodpovedným za tvorbu našich mestských novín nešlo všetko hneď tak, ako sme si predstavovali. Z najhoršieho sme už von a tak našou snahou v tomto období je nielen zamýšľať sa nad vykonávaným, ale predovšetkým realizovať zámery na zlepšenie obsahu novín tak, aby ich pravidelne brali do rúk všetky kategórie obyvateľov nášho mesta. Jeden rok je príliš krátka doba nato, aby

sme bilancovali dosiahnuté výsledky v oblasti tvorby písaného slova. Snažili sme sa však, aby od samého začiatku zapôsobili na našich čitateľov, aby sme ich informovali o najdôležitejších udalostiach na území nášho mesta, ale v neposlednom rade i mobilizovali k práci pre ďalšie budovanie a zveladovanie Tvrdošína.

S radosťou môžeme konštatovať, že v tejto neľahkej a náročnej práci sme neostali osamotení. Dovoľte preto, aby sme pri tejto príležitosti poďakovali všetkým našim spolupracovníkom a dopisovateľom, ktorí sa rôznou formou podieľali na tvorbe nášho mesačníka.

Ďakujeme politickému a štátnemu vedeniu mesta Tvrdošína za podporu a vytváranie priaznivých podmienok pre našu tvorivú prácu.

Jozef Medvecký

GALÉRIA

NAJLEPŠÍCH

Každý ju pozná, jej fotografia si našla zaslúžené miesto na tabuli cti v Galérii najlepších.

Anna Letoštiaková už 8 rokov pracuje v Streďoslovenských mliekárňach v Tvrdošíne ako referentka odbytu - rozpisárka. Cesta k tomuto povolaniu nebola taká jednoduchá.

Po ukončení gymnázia pracovala ako učiteľka, vydala sa a nastúpila do SSM, kde pracovať v laboratóriu, neskôr na prípisovom oddelení. Jej náplň práce spočíva v roz-

Medzi nami je určite málo takých ľudí, ktorým by nebola známa.

Rada ľudí poteší

pise tovaru na predajne. Svojím iniciatívnym prístupom k práci prispieva k obohateniu nášho jedálneho stola mliečnymi výrobkami a k zásobovaniu predajní. Podieľa sa na plnení hlavného ukazovateľa závodu - dodávok do tržných fondov ŠMC.

S. Margetáková, vedúca odbytu a jej spolupracovníčka s. Kuráňová o nej povedali: Na pracovisku je zapojená v BSP. Prácu, ktorá ju veľmi baví má náročnú na čas. Vykonáva ju zodpovedne a svedomito. Stále je v kontakte s ľuďmi a rada im spôsobuje potešenie. Je matkou dvoch detí.

Vo voľnom čase sa venuje prácam v záhradke.

M. K.

Od prvého opät' v škole

Pominul sa čas prázdnin, čas bezstarostného šante-
nia a oddychu. Mnohí zo žiakov a študentov prežili
prázdniny v domácich i medzinárodných táboroch, u sta-
rých rodičov alebo príbuzných, niektorí aj v pomoci
nášmu hospodárstvu, no všetci sa vracajú bohatší nie-
len o nové zážitky a skúsenosti, ale aj o nové pria-
telstvá. A priateľstvo medzi ľuďmi, medzi národmi, je
rozhodujúce pre mierovú budúcnosť celého ľudstva. Pre-
to OSN vyhlásila rok 1986, do ktorého spadá aj časť
tohoto školského roka, za Medzinárodný rok mieru. Je
potrebné, aby všetci žiaci a študenti svojou konkrét-
nou činnosťou podporili mierové hnutie ľudí na celom
svete. Táto konkrétna činnosť je pre žiakov vlastné
učenie, príprava na budúcu prácu, ktorá obsahuje v se-
be pracovné hrdinstvo a socialistické vlastenectvo.
Práca, ktorá každého v budúcnosti čaká, si bude vyža-
dovať aj vysoké odborné vedomosti. Najširšie možnosti
uplatnenia schopností a bohatých vedomostí sú vo vede
a technike. Predovšetkým v takých moderných odboroch
ako sú mikroelektronika a robotika, biotechnológia a
vôbec strojárstvo, hutníctvo, elektronika a chémia,
ktoré sú mimoriadne dôležité pre rozvoj nášho národ-
ného hospodárstva. Prirodzene, že sú potrebné aj os-
tatné profesie ale vedeckotechnický rozvoj si vyža-
duje, aby väčšina našla svoje uplatnenie práve v spo-
mínaných odboroch. Preto je žiadúce, aby sa každý
svedomite pripravoval na vyučovacie hodiny, lebo sve-
domitosť s akou sa žiak a študent stavia k plneniu
povinností v škole, úroveň zodpovednosti za výsledky
svojej práce i celého kolektívu i aktívny vzťah ku
všetkému čo sa okolo neho deje - v tom všetkom sa
formujú neskoršie postoje k životu. Rovnako je to aj
s ostatnými morálnymi vlastnosťami človeka - čestnos-
ťou a priamosťou, vážením si a ochraňovaním výsledkov
práce iných. Celkové nároky na výchovu a vzdelanie sa
z roka na rok stupňujú, preto len sústavná práca
v škole a svedomitá príprava doma dáva predpoklady, že
úlohy aj v tomto školskom roku každý zvládne. Do no-
vého školského roku 1986/87 vykročíme s elánom a pria-
ním, aby bol úspešný, naplnený radostnou prácou
v mieri.

Valéria Klimčíková

SEPTEMBER

KEDY TO BOLO? PREŠLI TOĽKÉ ROKY,
KEĎ SME DO LAVÍC ZASADLI USTRAŠENÍ?
DNES SME TI VĎAČNÍ, ŠKOLA ZA ÚROKY,
HOCI SA NÁŠ ŽIVOT NA SPOMIENKY MENÍ...

DO LAVÍC SADAJÚ TERAZ VNUCI NAŠI.
ŽIVOT IM NAPIŠE DO OSUDOV SVOJE.
NECH IM NEZOSTANE Z NÁŠHO NA ROVÁŠI
NIČ, ČO ROZOSIEVA BÚRKY, NEPOKOJE.

V deň 42. výročia SNP v za-
sadačke MsNV sa konala schô-
dza pléna za účasti zástup-
cov MsV KSS súdruhov Ing. Já-
na Jelenčíka a Ivana Vicena
a za predsedníctva s. Ing. Iva-
na Šašku - predsedu MsNV a s.
Pavla Koňucha - tajomníka
MsNV v Tvrdošíne.

Z množstva prerokovaných
problémov týkajúcich sa dal-
šieho rozvoja mesta najdôle-
žitejšou úlohou najbližšieho
obdobia bude politicko-orga-
nizačné a kádrové zabezpeče-

Z PLÉNA MsNV

nie volieb nových občan-
ských výborov. V novom voleb-
nom období ich bude šesť.
Verejné zhromaždenia k vol'-
bám do občianskych výborov
/ OV č. 1-6 / sa budú konať
vždy so začiatkom o 18,00 ho-
dine takto:

- OV č.1 -mestská časť Tvrdošín
30.9.86-zasadačka MsNV
- OV č.2 -ms.časť Medvedzie
1.10.86-klubovňa ZŠ
Medvedzie
- OV č.3 -sídln.Medvedzie-1.časť
2.10.86-klubovňa ZŠ
Medvedzie
- OV č.4 -sídln.Medvedzie-2.časť
7.10.86-klubovňa ZŠ
Medvedzie
- OV č.5 -sídln.Medvedzie-3.časť
8.10.86-klubovňa ZŠ
Medvedzie
- OV č.6 -ms.časť Kr.Hôrka
6.10.86-kino Javor

Občianske výbory sú jedným
z najdôležitejších článkov
priamej účasti voličov na ria-
dení života mesta prostrední-
ctvom poslancov, preto je nevyh-
nutá čo najširšia účasť obča-
nov na verejných zhromažde-
niach, ale aj zodpovedný výber
predsedov a členov občianskych
výborov.

Všetkým poslancom i vedúcim
odborov a zariadení MsNV sa
ukladá rozpracovať a aplikovať
na vlastné podmienky úlohy
MsNV vyplývajúce zo záverov
XVII. zjazdu KSČ.

Jozef Bašista
riaditeľ MsKS

Jediný výrobca v republike

Asi málokto vie, že s názvom mesta Tvrdošina sa takmer denne stretávajú baníci v celej našej republike. Zásluhu na tom má VD ORAVAN - prevádzka Kovo Tvrdošín, lebo sa tu už takmer 20 rokov vyrábajú banské vetracie rúry - lutne.

Aby sme ako - tak mohli uspokojiť potreby baníkov musíme ich vyrobiť ročne viac ako 40 tisíc kusov. Keby sme ich pospájali do jedného celku, koniec by zasahoval až do Žiliny. V poslednom období však už ani zvýšený počet nestačí celkom kryť požiadavky, lebo uhlie sa doluje v stále obtiažnejších podmienkach a najmä hĺbkach, preto je aj zvýšená potreba rúr. Tieto sa vyrábajú v 7 rozmeroch od 315 až do 1 000

mm. Za obdobie výroby bolo síce urobených niekoľko konštrukčných zmien na rúrach, ale tie zostali v podstate podobné ako na začiatku výroby. Podobné resp. také isté však zostali najmä stroje a zariadenia, ktoré bolo veľmi potrebné obmeniť.

Delimitáciou niektorých VD na VD ORAVAN v r. 1984 sa vytvorili lepšie podmienky k rozvoju prevádzok VD na Orave. Za obdobie 2 rokov prebehla inovácia niektorých rúr, čím sa dosiahla zlepšená kvalita výrobkov. Na obnovu strojového parku boli vynaložené investície vo výške 1 500 tisíc Kčs.

V priebehu roku 1987 pripravujeme nový spôsob zvárania v ochrannnej atmos-

fére. Celý výrobný proces zvárania bude poloaufomatický. To si ale vyžaduje predovšetkým iný prístup k technike a novátorstvu. Preto aj dve brigády BSP, ktoré pracujú v tejto prevádzke, majú svoj hlavný záväzok - inováciu výroby a starostlivosť o zverené stroje a zariadenia. Aj keď BSP pracujú ešte len krátko /od r. 1986/ predsa sa nedajú zahanbiť a odpracovali už 500 brigádnických hodín pri úpravách lesov a zbere krmovín. Aj v r. 1986 chceme obstáť aspoň tak, ako v r. 1985, kedy sme obsadili 1. miesto v medzi-prevádzkovej súťaži. Splnením plánu, zlepšením kvality výroby, chceme naplniť predsavzatia 8. päťročnice.

Ján Murín

Medailóniky z dejín Tvrdošina

[F] Béla IV. /1235-270/ chcel získať obyvateľstvo, aby sa mu nerozutekalo z Liptova, ktorý nebol veľmi úrodný a preto mu dal isté úľavy listinou z 11. augusta 1265. Liptovský ľud zastupoval Liptovský Trnovec, ktorý túto listinu zachoval vo svojom archíve doteraz. Medzi výsadami sa spomína aj to, že v Tvrdošine /Tourdosina/ na mýte budú platiť len z plátna, soli a olova, ale z iných prevážaných tovarov nie. Z nákladu jedného koňa majú zaplatiť 3 nové denáre alebo 6 starých. Toto sa vzťahuje priamo na Tvrdošín. Tiež im dovoľuje privádzať si z Poľska alebo iných krajov poddaných sedliakov a že tiež nemajú za to platiť daň. Je tiež zaujímavé, že Liptáci mali povolené poľovať od Prosieckeho potoka až po Spiš a tak isto na Dunaji až po Poľsko. To znamená, že okolie Zakopaného a Nového Targu patrilo do Liptova. Tento kraj, kde bolo 13 osád s hradom Šaflari a mestom Nový Targ, prešiel neskôr do Poľska. K vysvetleniu prečo niektoré územie sa dostalo do Poľska, treba si všimnúť, že Spiš a Horné kraje Uhorska dostal Koloman, syn Ondreja II. Koloman mal za manželku Salomen, dcéru kráľovského kniežata. Roku 1226 Koloman odišiel do Slavonie, ale Spiš si naďalej podržal. Pravda spravovať ho priamo nemohol. Robil to za neho Leško a potom jeho syn Boleslav, ktorý bol Kolomanovým švagrom. V stredoveku a počiatkom novoveku viedla cesta zo Spiša cez Ždiar a Zakopané do Tvrdošina, odtiaľ do Živca a potom do Sliezska. Na staroslovenský ráz upomínajú názvy Tridňoviansky vrch, Dzianisz /Dionýz/, Zakopané /je za kopami, čiže holami/.

V októbri 1965 bolo 700. výročie tzv. trnoveckej listiny. V mestečku bola pekná slávnosť, ktorej sa zúčastnili mnohí rodáci žijúci mimo mestečka. K tejto príležitosti bola pripravená kniha 700 ročný Tvrdošín od Viktora Buššu, roľníka z Tvrdošina, žijúceho v Bratislave.

/pokračovanie v budúcom čísle/

V roku 1983 na podnet zväzakov MO SZM Tvrdošín vyhlásil OV SZM Dolný Kubín "Okresný splav rieky Oravy" na kajakoch a pramiciach. V snahe oživiť staré pltnické tradície niekoľkí tvrdošínski nadšenci r. 1983 postavili prvú 12m dlhú "skúšobnú" plť, r. 1984 už veľkú 27 metrovú dvojitzu, r. 1985 opäť "len" 18m dlhú "jednotku" a toho roku 26 metrovú krásavicu

Pltníci

na ktorej splavili Oravu až do Kralovian. K najstarším a najskúsenejším pltníkom patria zväzáci Korbel Ján, Lucký Vladimír, Kovalčík Miloš a Kohár Dalibor. Zodpovedný vedúci a jediný účastník všetkých štyroch doterajších splavov je Stráňanek Juraj. Sympatická akcia by si zaľúžila do budúca väčšiu popularizáciu aj v iných častiach okresu a rozmnoženie počtu oživovateľov pltnických tradícií aj z radov ďalších MO SZM.

-jmb-

V septembri sa striedajú ročné obdobia-letu končí a začína sa jeseň. V našich podmienkach dozrievajú jesenné kultivary jabĺk. Podľa toho aké majú stanovište a pôdne podmienky dozrievajú obyčajne v druhej polovici septembra aj slivky. V ťažkých pôdach dozrieva ovocie neskoršie. U nás sú pôdy vo väčšej miere ťažšie a aj chladnejšie. Mäkké ovocie je potrebné po dozretí ihneď zozbierať. Nie je dobré, keď sa necháva na strome po dosiahnutí plnej zrelosti, lebo do sliviek a ringlot sa zavrtávajú osy vysávajúce šťavu z napadnutých plodov. Pri

Záhradkárom
jesenných kultivaroch jabĺk treba rozlišovať zrelosť jednotlivu. U nás je dosť zastúpená sorta Stealt, ktorá aj tohto roku bohato zarodila, pekne sa sfarbuje do krvavočervena. Plody sú veľmi chutné a šťavnaté. Keď sa ovocie ľahko oddeľuje od dreva, mali by sme začať s oberaním, lebo ak túto sortu nestihneme obrať včas, začne nám opadávať, čím sa poškodí jej trvanlivosť a skladovateľnosť. V tom istom období dozrievajú aj ďalšie sorty ako James Grieve, Oldenburg a ďalšie. Nenechávajme ovocie na strome až do zhnednutia jadra, lebo doba skladovania sa skrúti až o polovicu. Ak sme nestihli vysádzať jahody v auguste môžeme tak urobiť aj v tomto období. Pri sadení dodržiavame určité zásady. Mladé rastlinky oddeľujeme zo zdravých trsov. Vyberáme dobre zakorenené odnože, ktoré by mali mať po štyri listy. Sadíme do dobre živinami zásobenej pôdy tak, aby sme srdiečko rastlinky nezasypali zemou. Pôdu dobre zatlačíme. Ak je sucho je potrebné rastlinky dobre zaliat vodou.

Karol Hanulák

Spoločenská rubrika

V MESAČI AUGUST SA NARODILI: Tomáš Papp, Erika Letoštiaková, Jana Kul'kovská, Michal Fenik, Mária Roháčová, Marian a Michal Klinovský, Milan Francisty, Lucia Kohárová, Michaela Papíková, Viera Bučeková, Michal Bajanič, Juraj Spišiak, Ján Gužiniak, Jaroslav Rakyta, Ján Kopta, Monika Medvecká, Karol Blaha

MANŽELSTVÁ UZAVRETÉ V AUGUSTE:

M. Meško - A. Vajdečková
M. Ferencík - E. Ondrištáková
J. Danko - A. Fabová
D. Kulaš - M. Knapová
K. Fenik - D. Hvolková
J. Števkanka - I. Volčeková

VÝROČIA SOBÁŠA:

25 P. Serek - M. rod. Gabaríková
25 J. Šaliga - A. rod. Jančeková
60 J. Ballek - M. rod. Arvayová

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV

Milan Slovík -55 ročný
Jindrich Belohradský -87 ročný

kinO JAVOR

1. 9. VIÁDCOVIA SVETLA
2. 9. DVE POLOVICE SRDCA
3. 9. SKLENÍKOVÁ VENUŠA
4. 9. SALAMANDER
5. 9. PÚL DOMU BEZ ŽENICHA
7. 9. PÚL DOMU BEZ ŽENICHA
8. 9. SEZÓNA MIERU V PARÍŽI
9. 9. ŠTVRTÝ ROK VOJNY
10. 9. 100 DNÍ V PALERME
11. 9. SVETLO NA X. POSCHODÍ
12. 9. SVETLO NA X. POSCHODÍ
14. 9. JÁCHYME, HOĎ HO DO STROJE
15. 9. NEVERNE TVOJA
16. 9. NEVERNE TVOJA
17. 9. STRAŠIDLO
18. 9. ZÁSKOK
19. 9. SKALPEL PROSÍM

VYHODNOTENIE DRUŽSTIEV LD TVRDOŠÍN

1. Družstvo dospelých
Tvrdošín-Pucov 5:0
Medzibrodie-Tvrdošín 2:1
2. Družstvo dorastu
Tvrdošín-Veličná 7:0
Podbiel'-Tvrdošín 4:6
3. Družstvo žiakov
Tvrdošín-Trstená 3:0

Sport

Oznamujeme milovníkom športu, že člen našej TJ RNDr. Ján Cieker bol nominovaný do výberu veteránov ČSSR v orientačnom behu na svetový pohár, ktorý sa uskutočnil v Dánsku, kde postúpil až do semifinále.

Ján Bukai

21. 9. PODOBA ČISTO NÁHODNÁ
22. 9. NEKLAĎTE DIABLOVI PASCE
23. 9. NA RÁZCESTÍ
24. 9. MEZEK
25. 9. E.T. MIMOZEMŠŤAN
26. 9. POSLEDNÝ KROK
28. 9. SEXMISIA
29. 9. ELE A ALI
30. 9. CARMEN

Det'ské predstavenia

7. 9. MALÁ ČARODEJNICA
14. 9. OSLIA KOŽA
21. 9. KRESLENÉ ROZPRÁVKY
28. 9. KOPRETINY PRO ZÁMECKOU PANI

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormaňáková, V. Klimčíková, Ľ. Ondříková, O. Ficeková, A. Adamčáková. Vychádza jedakrát mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač. DP pri MsNV D. Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5